

Raadsvoorstel

portefeuillehouder
D. Klomberg

begrotingsprogramma
4 Duurzaamheid

draagt bij aan Global Goal(s)

- 12 Verantwoorde consumptie en productie
- 16 Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten
- 17 Partnerschappen om doelstellingen te bereiken

b en w-vergadering
26 april 2021

agendapunt
3

bijlage(n) ter inzage
8

rol raad
Zienswijze

soort document
Raadsvoorstel en -besluit

voorbereidende vergadering
17 mei 2022

agendapunt

raadsvergadering
31 mei 2022

agendapunt

onderwerp
Begroting ODRA 2023 en jaarstukken ODRA 2021.

INHOUD VOORSTEL

Het college op te dragen het Dagelijks Bestuur van ODRA te berichten via bijgevoegde conceptbrief met zienswijze op de begroting 2023, waarin een partnerbijdrage voor de gemeente Rheden van € 536.000,00 is geraamd.

1 Waartoe is het voorstel gedaan?

Het voorstel is ter beantwoording van een brief van ODRA.

2 Wat is de aanleiding?

Het Algemeen Bestuur van ODRA heeft de ontwerpbegroting 2023 op 14 april jl. vastgesteld. De raad kan haar zienswijze geven op deze ontwerpbegroting. De ontwerpbegroting van ODRA is gebaseerd op de individuele werkprogramma's van de partners.

Het Algemeen Bestuur van ODRA heeft op 14 april jl. de jaarstukken 2021 vastgesteld. Deze jaarstukken zijn ter kennisname aan de raad gezonden.

3 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

In de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Arnhem is de begrotingsprocedure vastgelegd. Sinds 2020 is de begroting van ODRA gebaseerd op beheerste output-financiering.

Werkzaamheden ODRA voor gemeente Rheden

ODRA voert voor de gemeente Rheden jaarlijks ruwweg 30 controles asbestsanering uit, 130 integrale en 65 thematische milieucontroles bij bedrijven, 10 controles op grondverzet, handelt 50 milieuklachten over bedrijven af en 10 uit het toezicht volgende (juridische) handhavingstrajecten, handelt 50 aanvragen om milieuvergunningen en -meldingen en 280 asbestmeldingen af, beoordeelt 40 milieurapportages en geeft 20 specialistische milieu-adviezen. In de bijlage het jaarverslag vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu 2021 ter kennisname.

4 Wat willen wij bereiken?

Wij maken de zienswijze van de raad kenbaar aan ODRA. Het vaststellen van de begroting is de verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van ODRA.

5 Wat gaan wij ervoor doen?

Wij willen een kwalitatief goede uitvoering van de vergunning-, toezicht- en handhavingstaken (vth-taken) voor milieu voor een reële prijs. Met samenwerken in de regio met en via ODRA beogen wij daarbij een doorgaande gezamenlijke efficiency- en kwaliteitsverbetering ten opzichte van de voorheen versnipperde taakuitvoering over de 11 partners.

6 Wat zijn de financiële consequenties?

Inzicht verloop beschikbaar budget	2020	2021	2022	2023
Budget	€ 554.000,00	€ 540.000,00	€ 540.000,00	€ 540.000,00
Geraamde bijdrage Rheden aan ODRA	€ 545.200,00	€ 523.000,00	€ 538.000,00	€ 536.000,00
Feitelijke bijdrage	€ 474.662,00	€ 536.707,00	N.v.t.	N.v.t.

Begroting ODRA 2023

Het uurtarief van ODRA blijft in 2023 gelijk (€ 92,00). Hiermee komt ODRA tegemoet aan het dringende verzoek van diverse partners om verdere kostenreductie. ODRA realiseert de kostenreductie op de bedrijfsvoering.

Bijdrage Rheden

De geraamde bijdrage aan ODRA voor 2023 is € 536.000,00. De bijdrage bestaat uit een deel (ongeveer € 515.000,00) voor het milieu-vth-takenpakket, gedekt door het ODRA-budget in de begroting en een deel (ongeveer € 25.000,00) voor diverse milieu-gerelateerde taken zoals de Regionale Verkeersmilieukaart, ORM, project geluidssaneringen, specialistisch milieu-advies, gedekt door de betreffende posten in de begroting. In het najaar zullen de werkprogramma's van de partners meer in detail worden ingevuld. Dan zal de precieze omvang van het werkprogramma 2023 definitief worden.

Jaarstukken ODRA 2021

ODRA heeft over 2021 een positief jaarresultaat behaald van € 64.300,00.

2021 was een lastig jaar: capaciteitsproblemen, corona, uitstel Omgevingswet. Dat ODRA desondanks een positief jaarresultaat heeft, heeft ODRA bereikt door besparing op de bedrijfsvoering (o.a. minder werkplekken en reiskosten vanwege meer thuiswerken), afstemming inhuur op veranderde werkvoorraad en enkele meevallers.

Het Algemeen Bestuur van ODRA heeft besloten het positief resultaat € 64.300,00 aan te wenden voor een bestemmingsreserve voor de in het kader van de Omgevingswet vereiste transitie van de milieu-vth-taken op basis van inrichtingen naar milieubelastende activiteiten (zogenaamde mba's). Deze kosten waren niet opgenomen in het budget van ODRA voor de implementatie van de Omgevingswet. Raming van deze kosten is ongeveer € 90.000,00. Deze besluitvorming is weliswaar conform het gestelde in de GR-ODRA, maar niet in lijn met ons eigen terughoudende beleid rond het vormen van bestemmings-reserves.

7 Wat zijn de risico's?

Er is het risico dat:

- 1 ODRA over het geheel de begroting overschrijdt;
- 2 ODRA meer werk (moet) leveren dan dat geraamd is in het werkprogramma voor Rheden;
- 3 extra kosten vanwege nog niet opgenomen structureel werk;
- 4 onzekerheid vanwege gevolgen rapport Commissie Van Aartsen.

Ad 1

De ODRA-begroting voor 2023 is volledig gebaseerd op de (initiële) werkprogramma's van de partners. Wanneer ODRA alle werkprogramma's volledig uitvoert, zijn daarmee alle kosten gedekt. Wanneer ODRA de werkprogramma's echter niet volledig uitvoert of kan uitvoeren, worden de kosten van ODRA ook niet volledig gedekt uit de partnerbijdragen. De partners zullen dit tekort naar rato van inbreng in ODRA moeten bijbetalen. Het risico hierop wordt klein ingeschat aangezien ODRA in voorgaande jaren heeft laten zien dat zij de bedrijfsvoering grotendeels op orde heeft en strak stuurt op volledige uitvoering van de werkprogramma's en wanneer dit niet mogelijk is, de uitvoeringskosten beperkt. Daarbij heeft ODRA een algemene reserve van € 470.000,00 (geraamd eind 2023).

ODRA heeft grote moeite voldoende goed gekwalificeerde vakspecialisten te vinden. Dit is een landelijk probleem. Landelijk wordt samengewerkt aan opleidingen en ODRA werkt zelf aan het nog aantrekkelijker maken van werken bij ODRA. De druk op voldoende personeel geeft vanzelfsprekend druk op het volledig kunnen uitvoeren van de werkprogramma's van de partners.

ODRA heeft in 2021 de producten in haar PDC geactualiseerd naar de Omgevingswet. Voor de nieuw benoemde producten zijn op dit moment vanzelfsprekend nog geen ervaringscijfers. De Omgevingswet brengt ook enkele nieuwe integrale overlegvormen als omgevingstafel en omgevingsoverleg mee. Deze overlegvormen zijn vooralsnog als dienst opgenomen.

Onzeker zijn de consequenties van de Omgevingswet voor ODRA. Dit is inherent aan een dergelijke grote wetwijziging, maar ODRA is voor de efficiency van haar bedrijfsvoering ook afhankelijk of partners uniform kader, werkprocessen en methodieken opstellen en of zij daar tijdig in slagen. In de onderliggende begroting 2023 is op dit punt conservatief begroot. Het is echter niet onwaarschijnlijk dat de uitvoering van de vth-taken in ieder geval tijdelijk significant meer tijd zal vergen, waardoor het risico bestaat dat de volledige uitvoering van de werkprogramma's onder de Omgevingswet onder druk zal komen staan.

Er is in de begroting geen indexering toegepast. ODRA verwacht deze bezuiniging te kunnen realiseren op de bedrijfsvoering. Het risico is echter dat de werkelijke prijsstijgingen hoger uitvallen, zeker met de huidige inflatiecijfers. Daarbij nemen de kosten van externe inhuur van medewerkers toe vanwege schaarste van specialisten op de arbeidsmarkt. ODRA heeft geen invloed op deze externe autonome ontwikkelingen.

Ad 2

Wanneer ODRA meer werk dan geraamd aan ons levert of moet leveren (het werk is deels vraaggestuurd), zal ODRA dit bij ons in rekening brengen conform de systematiek van outputfinanciering. Het ODRA-werkprogramma is scherp geraamd, waardoor nagenoeg geen marges meer aanwezig zijn en wij meerwerk niet kunnen opvangen binnen het werkprogramma. Onvoorzien meerwerk zal dus leiden tot een hogere rekening van ODRA. Wat betreft het vraaggestuurde deel van het werk van ODRA (vergunningen, klachten) hebben wij hier geen invloed op. Het risico op niet vraaggestuurd meerwerk is gering, aangezien ODRA regelmatig rapporteert over de stand van zaken, waardoor wij zo nodig kunnen sturen op het afgesproken werk.

Ad 3

Door diverse ontwikkelingen zijn onze kosten voor de milieu-vth-taken onzeker:

- Gemeenten en ODRA zijn aan het onderzoeken hoe samen te werken rond circulaire economie in het vth-vakgebied. In 2022 wordt een plan hiertoe verder uitgewerkt.
- Met de Omgevingswet verschuiven bodemtoezichtstaken van de provincie naar gemeente. Vooralsnog is de verwachting dat de gemeenten niet volledig voor de kosten gecompenseerd zullen gaan worden.
- Bij de oprichting van ODRA is met de kennis van nu onvoldoende aandacht besteed aan de archivering van vth-stukken. In 2021 heeft ODRA een business-case laten opstellen om deze archivering in orde te laten brengen. Wanneer besloten wordt deze taak bij ODRA te beleggen, zal ODRA daartoe meer kennis, expertise en formatie nodig hebben (minimaal 2 fte). Hierover zal in 2022 separaat besloten worden. Daarnaast zal nog een inhaalslag gepleegd moeten worden op de archivering van de vth-stukken sinds de oprichting van ODRA.
- Binnen het omgevingsrecht werken wij steeds meer risico-gestuurd. Risico-gestuurd werken vereist verzameling en beheer van data. Ook de Omgevingswet vereist, naast de hierboven genoemde inspanning rond mba's, meer inspanning rond het beschikbaar stellen van informatie via bijv. geluidbelastingkaarten en risicokaarten rond externe veiligheid.

Dekking zal binnen het huidige ODRA-budget worden gezocht. Voor de nieuwe taken zal dit echter niet mogelijk zijn. Deze ontwikkelingen zullen worden meegenomen in de zomerrapportage. Met name rond informatiebeheer binnen ODRA zijn grote, meerjarige investeringen te verwachten. Voor ODRA is het lastig deze ontwikkelingen in samenhang in beeld te brengen, waardoor ad hoc investering van de partners wordt gevraagd. Voorgesteld wordt daarom in de zienswijze op te nemen ODRA te vragen een integraal informatieplan op te laten stellen met een verwachting van de kosten voor de komende jaren.

Ad 4

In het voorjaar van 2021 heeft de Commissie Van Aartsen aanbevelingen gedaan ter verbetering van het landelijke milieu-vth-stelsel. In de maanden erna zijn diverse nadere onderzoeksstukken en reacties gepubliceerd. De aanbevelingen zouden kunnen leiden tot landelijk een andere financieringsvorm van de omgevingsdiensten en mogelijk in met name Gelderland vorming van grotere omgevingsdiensten. Als dit gebeurt, zal dit niet al in 2023 zijn. Wel betekent dit dat m.b.t. de (gewenste) doorontwikkeling van ODRA naar een meer opgavegerichte organisatie met een bijbehorende outcome-sturing een pas op de plaats wordt gemaakt.

8 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

Het Algemeen Bestuur van ODRA, waarin alle partners van ODRA zijn vertegenwoordigd, heeft op 14 april jl. de ontwerpbegroting 2023 vastgesteld en ingestemd met voorleggen aan de raden en staten.

Het Algemeen Bestuur heeft de jaarstukken 2021 vastgesteld op 14 april jl.

9 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

Wij leggen de jaar- en begrotingstukken via de website van ODRA ter inzage en geven daarvan kennis in de Regiobode.

10 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

Evaluatie maakt deel uit van de P&C-cyclus.

De Steeg, 26 april 2022

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester.

Nadja Renkema,
secretaris.